

BM Kadın Statüsü Komisyonu 68. Oturumuna İlişkin Değerlendirme Notları

Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonunun 68. Oturumu (KSK68)¹, toplumsal cinsiyet eşitliği açısından en geniş katılımlı toplantılardan biri olarak 10-22 Mart 2024 tarihlerinde New York'ta gerçekleşti. Her yıl iki haftalık bir süre boyunca toplanan Komisyon, belirlenen yıllık ana temalar ve bir gözden geçirme teması çerçevesinde çalışmalarını sürdürmektedir. Bu toplantının temel çıktısı, her oturumda belirlenen öncelikli temalar, etkinlikler ve sunulan raporların da katkısı ile temaların değerlendirmesini içeren Uzlaşılmış Sonuçlar'dır (Agreed Conclusions). Bu sonuçlar; uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde uygulanmak üzere somut eylem tavsiyeleri içermektedir. Bu tavsiyeler; hükümetler, hükümetler arası organlar, sivil toplum aktörleri ve diğer ilgili paydaşlar tarafından dikkate alınır. Her oturumun sonuçları ve tavsiyeleri takip için Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyine iletilir.

Bu yılın ana teması "Yoksulluğun ele alınması, kurumların güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet perspektifiyle finansman sağlanması yoluyla toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşılmasının ve kadınların ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin hızlandırılması" olarak belirlendi. Ayrıca, 2024 İnceleme Teması olarak "Cinsiyet eşitliği, kadınların ve kız çocuklarının güçlendirilmesi için sosyal koruma sistemleri, kamu hizmetlerine erişim ve sürdürülebilir altyapı" ele alındı.

Oturumlarda katılımcılar; toplumsal cinsiyet eşitliği, LGBTİ+ ve kadın hakları gibi önemli konularda derinlemesine tartışmalar yürüttüler. Bu etkinlikler; uluslararası arenada toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalığı artırmak, mevcut zorlukları ele almak ve çözüm yolları bulmak için katılımcılara geniş çaplı bir fırsat sundu. Ayrıca, ağ kurma imkanları sayesinde katılımcılar, bu alanda çalışan diğer paydaşlarla işbirliği yapma ve deneyim paylaşma fırsatı buldular. Bu oturumlar, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik küresel çabaları desteklemek ve ilerletmek adına önemli bir kilometre taşı olarak kabul edilmektedir. Bunun yanında KSK68, toplumsal cinsiyet ve hak karşıtı ve "aile yanlısı" hareketlerin var olduğu, muhafazakar politikaların konuşulduğu, kürtaj karşıtları ve LGBTİ+fobik grupların örgütlendiği, ve ne yazık ki muhafazakar gündemlerini öne çıkarmaya çalıştıkları bir alan da oldu.

KSK'yi oluşturan oturumlar; Birleşmiş Milletlerin kendi bünyesi dahilinde düzenlediği resmi oturumlar, Yan Etkinlikler (Side Events) ve Paralel Etkinlikler (Parallel Events) şeklinde ayrılmaktadır. Yan Etkinlikler üye ülkelerin, Paralel Etkinlikler ise sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği etkinlikler şeklinde açıklanabilir. ÇŞMD olarak çoğunlukla bilgiye erişimin daha mümkün olduğu paralel etkinliklere ve ülke sunumlarını görmek için öncelikle Türkiye'nin yan etkinliğine katılım gösterdik. KSK toplantılarının sivil toplumun görünürlüğü ve çalışma alanlarıyla ilgili ağ geliştirilmesi için önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu değerlendirme notlarında kendi çalışma alanlarımız dahilinde katıldığımız, katkı sunduğumuz etkinliklere ve yeni karşılaşma alanlarına dair deneyimlerimizi bulabilirsiniz.

Değerlendirme notlarının akışını okuma kolaylığı için şu şekilde oluşturduk:

¹ <https://www.unwomen.org/en/how-we-work/commission-on-the-status-of-women>

- KSK için hazırladığımız raporlar
- 10-22 Mart 2024 tarihleri arasında düzenleyicilerinden biri olduğumuz paralel etkinlik
- Katıldığımız diğer etkinliklerin kronolojik sıralaması ve özetleri
- Sürece dair odak değerlendirmelerimiz
- Görüştüğümüz ve ziyaret ettiğimiz kurumlar
- Sonuç

KSK68 Türkiye Feminist ve Kadın Hareketi Bileşenleri, Mart 2024

1. KSK68 için Hazırladığımız Raporlar

Kadın Statüsü Komisyonu'nun 68. oturumuna (KSK68) üç raporla katkı sağladık. İlk rapor, KSK68 formatına uygun şekilde oluşturulmuş ve web sitemizde yayınlanan yazılı bir bildirim odaklanmaktadır.² Bu bildiri, KSK 63. Oturumu'nda alınan kararlardan yola çıkarak, Türkiye'deki sosyal koruma sistemleri, kamu hizmetlerine erişim ve sürdürülebilir altyapı gibi alanlarda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesi bağlamında mevcut durumu değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

İkinci rapor, 6 Şubat depremleri üzerine odaklanan bir bilgi notu³ raporudur. Bu rapor, deprem sonrası kadınlar, kız çocukları, LGBTI+ bireyler, HIV ile yaşayanlar, göçmenler gibi çeşitli hak ihlallerine maruz kalan grupların durumlarını ele almaktadır. Depremlerin etkileri genellikle toplumun en savunmasız kesimlerini daha da zorlayabilir ve bu rapor, bu kesimlerin yaşadığı zorlukları belgelemeyi ve bu konuda farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.

Son olarak, KSK68'in Uzlaşmış Sonuçlarında yer alması için önerilerimizi içeren⁴ İngilizce bir rapor hazırladık. Bu rapor, afetlere ve bu tematik alandaki diğer konulara ilişkin

² <https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2024/01/CSW-TR.pdf>

³ <https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2024/03/Information-Note-for-CSW-68-Sessions.pdf>

⁴ <https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2024/02/RECOMMENDATIONS-FOR-THE-AGREED-CONCLUSIONS.pdf>

önerilerimizi içermekte ve KSK68'de ele alınması ve kabul edilmesi gereken konuları vurgulamaktadır. Bu rapor, uluslararası alanda derneğimizin sesini duyurmayı ve çözümlere katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu raporlar, derneğimizin çeşitli alanlarda yapılan çalışmalara katkı sağlaması ve KSK68'in oluşturduğu uluslararası platformda sesimizi duyurması açısından önemli bir adımdır.

2. Neler Yaptık ve Nelere Katıldık?

Notların bu bölümünde; katıldığımız ve düzenleyicisi olduğumuz etkinliklere, görüşme yaptığımız kurumlara ve içeriklere ilişkin bilgilere yer verdik.

Kadın Koalisyonu, Kırmızı Biber Derneği ve Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği Ortak Paralel Etkinliği:

“Bir Süreklilik Olarak Kriz - Afetlerin Toplumsal Cinsiyet Üzerindeki Etkileri, Sorunlar, 6 Şubat Depremi ve Sivil Toplum Çalışmaları, Çözümleri”

Kadın Koalisyonundan Selma Acuner ve Kırmızı Biber Derneğinden Fatma Aytaç'ın kolaylaştırıcı olarak katıldığı etkinlikte; Kadın Koalisyonundan İlknur Üstün, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneğinden Avukat Burcu Uçuran ve Kırmızı Biber Derneği adına Florida Uluslararası Üniversitesinden Michaela Maura-Koçoğlu konuşmacı olarak yer aldı. 14 Mart 2024 tarihinde düzenlenen etkinlikte, 6 Şubat depremleri, başta kadınlar ve kız çocukları olmak üzere depremden etkilenen ve haklarına erişemeyen grupların yeterli destek ve kaynak almasının önündeki engeller ve toplumsal cinsiyet temelli şiddet, bu bağlamda kapsayıcı afet müdahale stratejileri ile şeffaf ve ayrıştırılmış veri sağlanmasının bu tür afetlerin sonuçlarının değerlendirilmesi açısından önemi vurgulandı.

Etkinliğin kaydını [buradan](#) izleyebilirsiniz.

“Bir Süreklilik Olarak Kriz - Afetlerin Toplumsal Cinsiyet Üzerindeki Etkileri, Sorunlar, 6 Şubat Depremi ve Sivil Toplum Çalışmaları, Çözümleri” oturumu ve sonrası Türkiye kadın ve LGBTİ+ hareketinden bileşenler, 14 Mart 2024

2.1. Katıldığımız Etkinliklerin Kronolojik Sıralaması

2.1.1. 11 Mart

KSK Açılış Töreni:

KSK68 Açılış Töreni, BM Genel Merkezi, New York City, ABD, 11 Mart 2024

KSK68'i resmen başlatan Açılış Töreninde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesine yönelik güçlü bir taahhüt vurgusu yapıldı ve kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin önündeki engellerden bahsedildi. Ancak toplumsal cinsiyet eşitliği ve hak karşıtı hareketlerle somut olarak nasıl mücadele edileceği ve nasıl bir yol izleneceğine ilişkin bilgi verilmedi.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Başkanı Dennis Francis, KSK'nin bu yıl ana teması olan yoksulluğun ele alınması ve kurumların güçlendirilmesi konusunda toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin önemine yer verdiği konuşmasında, her 10 kadından 1'inin derin yoksulluk koşullarında yaşadığını söyledi. Her zamanki düzende gidersek, 2030 yılında 340 milyon kadın ve kız çocuğunun aşırı yoksullukla karşılaşacağını vurguladı.

Törende yapılan konuşmada; muhafazakar devletlerin, hak karşıtı yapılanmaların ve toplumsal cinsiyet karşıtı (anti-gender) hareketlerin toplumsal cinsiyet temelli şiddet sonrası mekanizmalar, koruyucu önleyici çalışmalar ve üreme sağlığı haklarına yönelik saldırılarına; derin yoksulluğun en önemli kaynaklarından biri olan sermaye ve patriyarka ilişkisine ve kürtaj karşıtları ile mücadeleye ise, beklenenin aksine, değinilmedi. Bunun yanında, KSK oturumları boyunca eğitimdeki toplumsal cinsiyet eşitsizliğini kapatmanın yolları ve kadınların finansal katılımını artırmak dahil olmak üzere çeşitli konularda görüş alışverişinde bulunmaya açık olduğu söylene de Uzlaşmış Sonuçlar tartışmalarında bağımsız kadın ve feminist sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yeterince gündeme getirilmedi.

Topluluk Bakımı Çemberi ve Kolektif Yaratıcılık: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Sürdürülebilir Altyapı (Community Care Circle & Collective Creativity: Sustainable Infrastructure for Gender Equality): Sivil alanda ve feminist, LGBTİ+ ve kadın örgütlerinde her geçen gün daha çok konuşulmaya başlanan bakım odaklı perspektif geliştirmek, KSK68'de de üzerinde durulan temalardan biri oldu. Etkinliği gerçekleştiren Avustralya merkezli Community Care Collective, KSK ve diğer etkinliklerdeki gençlik deneyimlerinin bir ürünü olarak ortaya çıkmış ve gençler tarafından bildirilen tükenmişlik ve bitkinliğe yanıt olarak oluşturulmuş bir yapı. Etkinlik, sevgi ve öz bakımı sosyal adaletin merkezine nasıl yerleştirdiğimiz ve bakım alanının genç aktivistlerin bakım ve ruh sağlığı alanlarındaki ihtiyaçlarını nasıl karşıladığı konusunda KSK içinde uygulamalı bir alan açtı. Etkinlikte ayrıca toplumsal cinsiyet eşitliği için sürdürülebilir altyapının önemi vurgulanarak topluluk dayanışması ve yaratıcılığının rolü ele alındı. KSK oturumları boyunca düzenli olarak yapılan nefes egzersizleri, meditasyonlar ve travmaya duyarlı egzersiz rutinleri de bu pratiklerin içerisinde yer aldı.

Kadın ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Dostluk Grubu Bakanlar Toplantısı (Ministerial Meeting of the Group Of Friends For The Elimination Of Violence Against Women and Girls): Bu toplantıda, kadın ve kız çocuklarına yönelik şiddetin ortadan kaldırılması için uluslararası işbirliğinin önemi ve hükümetlerin taahhütleri ele alındı.

İnsani Yardım Bağlamında ve Çatışmalarda Cinsel Şiddet Mağdurları Dahil Kadınların Güçlendirilmesi İçin Finansal Kapsayıcılık (Financial Inclusion to Empower Women in Humanitarian Contexts, including Survivors of Sexual Violence in Conflict): Macaristan hükümetinin düzenlediği bu etkinlikte; Ortadoğu'da cinsel saldırı, işkence ve ayrımcılığa maruz bırakılan Ezidi ve Hristiyan kadınlara yönelik insani yardımlar ve bunların kadınlar üzerindeki etkileri paylaşıldı. Özellikle özel sektör ve finans kurumlarının rolü ve kadınları güçlendirmeye yönelik yapabilecekleri vurgulandı. Bu kurumların nasıl teşvik edilebileceği konuşuldu. Ancak devletlerin savaşlarla ilgili rolüne ve sorumluluklarına değinilmedi. Batılı devletler ve özel sektör, Ortadoğulu kadınların kurtarıcısı olarak gösterildi. Savaşın halihazırda bu sorunların kaynağı olduğuna dair ve savaş karşıtı bir yaklaşım sergilenmedi.

Faal Toplumsal Hareketleri Fonlamak (Funding Movements in Motion): Global Fund for Women'ın düzenlediği bu panelde, feminist filantropinin ve feminist hareketlerin daha katılımcı fonlar geliştirmelerinin önemi, yöntemi ve zorlukları üzerine konuşuldu. Paranın büyük bölümünün orduya ve askeriye ayrılması, militarizasyon ve jeopolitik kararlar eleştirildi. Fon veren kurumların "korkularıyla yüzleşmesi"; gençlere, feministlere, LGBTİ+'lara fon sağlarken çekingen ve korkak tavırlarının acilen değişmesi gerektiği hatırlatıldı. Gençleri ve kuşakları hareketin bir parçası haline getirmenin ve kesişimselliğin önemine dair konuşuldu. Fonları "iyileşme ve esenlik" için kullanma konusu da gündeme geldi. Etkinlikte ayrıca, acil durum fonlarının çok işe yaradığı fakat asıl ihtiyacın önleyici çalışmaların fonlanması olduğu vurgulandı.

Paranın İzlenmesi: Kaçak Finansal Akışlar ve Hak Karşıtı Hareketler (Follow the Money: Illicit Financial Flows & Anti-Rights): AWID, IJSC ve NAWI'nin düzenlediği bu etkinlikte, küresel finansal sistemin yasa dışı finansal akışları nasıl kolaylaştırdığı ve bu sistem aracılığıyla "kaybedilen" milyarlarca doların toplumsal cinsiyete dayalı etkileri açıklandı. Bu fonlardan bazılarının hak karşıtı aktörlerin eline nasıl geçtiğini ve kadın ve LGBTİ+'ların hakları açısından doğurduğu sonuçları gösteren araştırmalara dikkat çekildi. Toplumsal cinsiyet ve hak karşıtı hareketleri fonlayanların kimler olduğunu bilmenin fon bulmak kadar önemli olduğu vurgulandı. Sadece kurumlar değil, bireysel bağışlarla da fonlanan bu hareketlere karşı dayanıklılığı artırmanın ve hızlı tepkiler verebilmenin önemine değinildi. Halkın parasının nereye kullanıldığının takip edilmesi gerektiği vurgulandı. Özellikle medyaya bu hareketleri destekleyecek şekilde çok büyük yatırım yapıldığı söylendi. "Menüde değil, masada olmak istiyoruz" denilerek Birleşmiş Milletler fonlarının da ne kadar eşitlikçi ve demokratik olduğu sorgulandı. Baskıcı işleyişin her yerde bulunduğu ve özellikle lezbiyen siyah hareketin fonlanma oranının düşük olduğuna dikkat çekildi. Nasıl bir dil kurduğumuzun önemli olduğu, kullandığımız dil ile havayı bizim belirlediğimiz ve bunu yaratıcı olarak yapabileceğimiz hatırlatıldı.

2.1.2. 12 Mart

Türkiye Cumhuriyeti Hükümet Oturumu, "Anlatılmayanları Ortaya Çıkarmak: Çatışmanın Kadınlar ve Kız Çocukları Üzerindeki Yıkıcı Etkisi" (Unveiling the Untold - The Devastating Impact of Conflict on Women and Girls):

Türkiye Cumhuriyeti Hükümet Oturumu, "Anlatılmayanları Ortaya Çıkarmak: Çatışmanın Kadınlar ve Kız Çocukları Üzerindeki Yıkıcı Etkisi", 12 Mart 2024

Türkiye Hükümetinin düzenlediği yan etkinliğe, izleme ve sorularımızı sorma amacıyla katılım gösterdik. Bu oturumda Türkiye Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı, Filistin Kadın Bakanı, Katar Kadın Bakanı, Ukrayna Kadın Bakanı ve BM'den temsilciler de konuşmacı olarak yer aldı.⁵ İlgili sunumda savaşlara ve krizlere dikkat çekilerek savaşlara yönelik nasıl bir tutum sergilenmesi gerektiği konuşuldu. Türkiye Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının sunumunda, Türkiye'deki şiddet ve ihlallere ilişkin herhangi bir konuya yer verilmedi. Bunun yerine, komşu ülkelerde yaşanan savaşlara, Türkiye'nin bu savaşlardaki konumuna ve özellikle insani yardımlarına odaklanıldı. Etkinliğin soru-cevap bölümünde sorularımızı sorma imkânı bulamadığımız için oturum, seçilen 3 kişinin katkı/soruları ardından sona erdi.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Ulaşmada Bakımın Önemi: Erken Çocukluk Gelişimi, Ebeveynlik Hizmetleri ve Politikalar (The Importance of Care in Achieving Gender Equality: Early Childhood Development [ECD], Parenting Services, and Policies): ChildFund Alliance ve Children Believe, Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) ve Equimundo'nun ortaklaşa düzenlediği yan etkinlikte, Polonya ve Avustralya hükümetini temsilen iki konuşmacının katıldığı ilk oturumda "acil müdahale (on respond)" kadar "önleme (prevention)"nin de önemli olduğu hatırlatıldı. Erkekleri bakım veren rolüne dahil etmek üzere model geliştirmenin önemine, hangi modelin işleyip işlemediğine bakarak devam etmek gerektiğine dikkat çekildi. Doğum sonrası babalık izinlerinin ve ek çalışmaların babalık rolünde gelişim sağladığı ama bunun daha çok, çocuğa kitap okumaya ya da çocukla vakit geçirmeye dönüştüğü; evin temizliğinde ve diğer bakım sorumluluklarında pek bir artış olmadığı söylendi. Bu değişimin tek bir sektör tarafından yapılamayacağı; devlet, özel sektör ve sivil toplumun birlikte çalışması gerektiği görüşü paylaşıldı. Aile yanlısı (pro-family), gebeliğin sonlandırılmasına seçim özgürlüğü (pro-choice) ve kürtaj yanlısı (pro-abortion) hareketlerin ayrı olmak zorunda olmadığı, aynı anda farklı görüşlerin kapsanacağı modeller geliştirilebileceği söylendi. Erkekler ve oğlanların sorunun değil, çözümün parçası olacağı şekilde çalışılması gerektiği vurgulandı. Erkeklik rollerinin dönüşmesinin herkes için bir kazanç olacağını, toksik erkekliğin herkese zarar verdiğinin altı çizildi.

LBT Kadınlar için Sağlık Hizmetlerinde Karşılaşılan Zorlukları Ele Almak (Unveiling Healthcare Challenges for LBT Women): Dünya Bankası tarafından düzenlenen ve Dünya Bankası Toplumsal Cinsiyet Küresel Direktörü ile farklı ülkelere LGBTİ+ hakları aktivistlerinin yer aldığı etkinlikte; lezbiyen, biseksüel ve trans (LBT) kadınların dünya çapında sağlık hizmetlerine erişimde karşılaştığı zorluklar konuşuldu. LBT kadınların, sağlık hizmetlerine erişiminin önündeki engellerden ruh sağlığı kaynaklarının eksikliğine, yetersiz cinsel sağlık hizmetlerinden yüksek kanser riskine kadar bir dizi zorlukla karşılaştığına değinildi. Dünya Bankasının, Toplumsal Cinsiyet Stratejisi (2024-2030) ile ayrımcılık yapmama, kapsayıcılık ve fırsat eşitliğine olan bağlılık ve taahhütleri paylaşıldı. Translara yönelik özel sağlık hizmetleri olmadığı sürece, trans kadınların daha da marjinalleştirildiğinin altı çizildi. Sağlık hizmeti sağlayıcılarının eğitilmesi, etki ölçümü yapılması, hükümetleri politikaları uygulama konusunda teşvik etmek için veri toplanması, veri ve kanıt temelli savunuculuk, ülkeler bazında azınlık gruplarının da proje uygulamalarına dahil edilmesi gibi pratik gelişim müdahaleleri yoluyla sağlık hizmetlerinde eşitliğin geliştirilmesi önerilerinde bulunuldu. Türkiye'den Kaos GL Derneği Akademi ve

⁵https://unwlobstorage.blob.core.windows.net/csw/6619b360-ac2e-43da-aa60-2169bd047f0d_Concept%20Note.pdf

Kültürel Çalışmalar Program Koordinatörü Aylime Aslı Demir de konuşmacılar arasındaydı ve Türkiye'nin sağlık sistemi içinde LBT'lerin karşılaştığı zorluklara dair 574 katılımıyla gerçekleştirilen jinekoloji klinikleri araştırmasında elde edilen bilgileri paylaştı.

2.1.3. 13 Mart

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile KSK 68. Oturumu Vesilesiyle Sivil Toplumla Townhall Toplantısı: (Townhall Meeting with Civil Society on the Occasion of 68th Session of the Commission on the Status of Women): Yılda bir kez yapılan, bu yıl BM Kadın Birimi Yürütme Direktörünün modere ettiği ve BM Genel Sekreterinin yer aldığı toplantı, Gazze için ateşkeş çağrısıyla başladı ve salondan büyük alkış aldı. Genel Sekreter, savaş ve çatışmalarda cinsel şiddete değinerek böyle bir müdahaleyi kınadıklarını söyledi. Pek çok farklı konuya değinilen konuşmada, yapay zeka temelli teknoloji ve endüstrilerin erkek egemen, ırkçı ve cinsiyetçi olduğundan ve sektördeki mühendislerin %80'ini erkeklerin oluşturduğundan bahsedildi ve daha fazla kadının ve beyaz olmayan toplulukların bu konuda desteklenmesi gerektiğinin altı çizildi. Kadınlar dijital dünyanın ve sektörün her yerinde olmalı, denildi. Soru-cevap bölümünde salona dönüldü ve kura yöntemiyle soru sahipleri belirlendi. 18 yaşında bir aktivist, ülkede siyah genç kadınların güçlendirilmesi, erişimsellik ve liderlik becerilerinin artırılması konularında daha fazla kurumsal çaba ve kaynağın ayrılması gerektiğini vurguladı. ABD Siyonist Kadınlar oluşumundan söz alan alan bir katılımcı, 7 Ekim'de İsrail'deki kadınların maruz bırakıldığı cinsel şiddetin de ifade edilmesi gerektiğini, Hamas'ın terörist bir örgüt olarak kabul edilmesini talep ettiğini ve bu konuda önyargılı olmayan ve bağımsız bir incelemeye ihtiyaç olduğunu söyledi. Katılımcı, salondan tepki aldı. Yaklaşık bir buçuk saat süren toplantı, KSK68'de yer alan tüm bileşenlere toplumsal cinsiyet eşitliği için ortak mücadele çağrısıyla sona erdi.

Kalkınmada Kadın Hakları Derneği - The Association for Women's Rights in Development (AWID) - Feminist Topluluk Gecesi:

AWID Feminist Topluluk Etkinliği, 13 Mart 2024

AWID'in düzenlediği feminist topluluk etkinliği, KSK ortamında sivil toplumun birbiriyle tanışması, ağ kurması ve dayanışması için bir alan açtı. Etkinlikteki açılış konuşmalarında özellikle devletlerin muhafazakarlaştığı ve sivil toplum örgütlerinin bunun gibi güç ilişkilerinin sürdüğü bir ortamda bulunmasının oldukça önemli olduğu vurgulandı. Özellikle

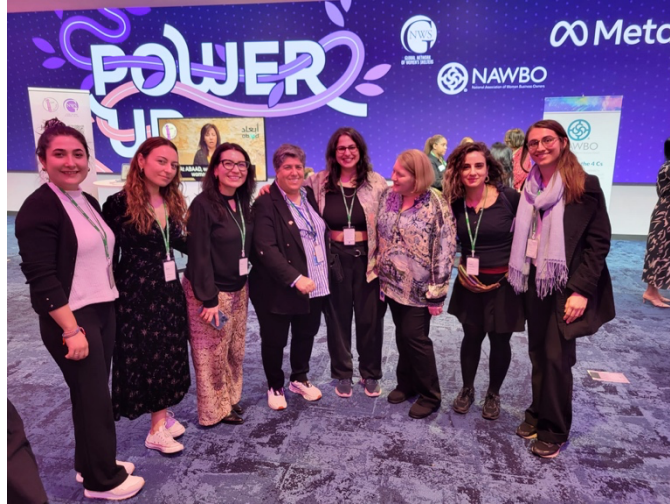
Küresel Güney'den gelen bağımsız örgütlerle tanışma fırsatı bulduğumuz bu etkinlikte, dayanışma, katılımcılık ve keşimsellik temaları ön plana çıktı.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifiyle Afet Riskinin Azaltılması ve Yönetiminde Lider Kadınlar (Women Leading in Disaster Risk Reduction and Management with a Gender Equality Perspective):

Kırgızistan ve Özbekistan'dan Sivil Toplum Örgütleri ile buluşma, 13 Mart 2024

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) öncülüğünde afetler ile ilgili deneyim paylaşımı için Kırgızistan ve Özbekistan'dan sivil toplum örgütleri ve feminist örgütlerle bir araya geldik. Toplantıda; afetlere nasıl yanıt verilmesi gerektiği, Türkiye'deki depremlerde kadın ve LGBTİ+ örgütleri olarak gösterdiğimiz tepkiler, sorunlar, çözüm önerileri konuşuldu.

Meta Power Up Resepsiyonu, Türkiye Kadın, Feminist ve LGBT Hareketi Bileşenleri ve Joyful Heart Foundation, 13 Mart 2024

NAWBO, StopNCII.org, NCMEC, GNWS, Lila.help ve Meta Güvenlik Merkezi gibi çeşitli kuruluşların ev sahipliğinde düzenlenen bu resepsiyonda kadınların finansal açıdan güçlendirilmesi, inovasyon ve toplumsal cinsiyet eşitliğine odaklanan girişimler

kendilerini tanıttı. Teknoloji ve toplumsal değişim dinamiklerinin bir arada kullanımı ile ilgili dünyanın farklı yerlerinden gelen sivil toplum kuruluşları ağ kurma olanağı buldu. Kadın güvenliği merkezi ve görüntü temelli şiddetin önlenmesine yönelik araçlar da dahil olmak üzere yenilenen Meta Güvenlik Merkezini de ziyaret ettik.

StopNCII.org, rıza dışı kişisel görüntü (NCII) şiddetten hayatta kalanları desteklemek için tasarlanmış ücretsiz bir araçtır. Bu araca <https://stopncii.org/> sitesinden ulaşılabilir. Bu araç kişisel görüntü/videolardan, bazen 'dijital parmak izi' de denilen bir hash kodu oluşturarak çalışır. Sonrasında StopNCII.org bu hash değerini görüntülerin internette paylaşımını tespit etmeye ve kaldırmaya yardımcı olabilmek için katılımcı şirketlerle paylaşır. Bu araç görüntü temelli şiddetle mücadele ve kadın girişimcileri destekleme çabaları hakkında bilgi edinmek için bir platform olarak sunuldu. Lila Help ise <https://lila.help/> dünyanın hemen her ülkesi için toplumsal cinsiyete dayalı ve cinselleştirilmiş şiddete yönelik güvenilir yardım hatları ve sivil toplum örgütlerinin bulunduğu bir platformdur. Bu web sitesindeki her yardım hattı veya kuruluş güvenli olup sitede hayatta kalanların ihtiyaçlarına göre hizmet veren sivil toplum örgütleri yer almaktadır. Bu örgütler daha geniş bir kriz yardım ağının parçası olarak nitelendirilmektedir.

Seks İşçilerine Yönelik Ekonomik Baskının Görünür Kılınması: Finansman Nerede? (Visibilizing The Economic Oppression of Sex Workers: Where is the Funding?): Bu etkinlikte seks işçiliği ve seks işçilerinin hak mücadelesi için ayrılan fonlar ve bu hareketin yaşadığı ekonomik kısıtlılıklar tartışıldı. Son beş yılda seks işçiliği hareketinin küresel insan hakları fonlarının yüzde 1'inden daha az fon aldığı ve bunun daha da düşeceği ifade edildi. Seks işçiliği hareketi için HIV ya da üreme sağlığı gibi genel fonların bulunabildiği, bunların ise seks işçilerinin ihtiyaçlarına yönelik olmadığı belirtildi. Sosyal hizmetlere erişimdeki zorluklar, polis şiddeti, medyadaki kurbanlaştırıcı ve damgalayıcı yaklaşım, toplumsal cinsiyet hareketini bastırmaya ve sindirmeye yönelik müdahaleler gibi konuların seks işçilerinin hayatlarına etkisi panelistler tarafından ifade edildi. Son olarak, seks işçiliğinin ve seks işçiliği haklarının kapsayıcı bir feminist yaklaşımla ele alınması gerektiği vurgulandı. Esnek, uzun vadeli ve doğrudan seks işçilerinin ihtiyaçlarına yönelik fonların acilen sağlanması gerektiği mesajı ile etkinlik sona erdi.

2.1.4. 14 Mart

Gençliği Güçlendirmek: Sağlıklı ve Sağlıksız İlişkilerin İşaretleri (Empower Youth: See the Signs of Healthy and Unhealthy Relationships):

CŞMD Ne Var Ne Yok?! Gençlik Programı ekibi, atölyeyi gerçekleştiren One Love'dan gençlerle beraber, 14 Mart 2024

One Love (www.JoinOneLove.org), NoMore.org, ve IHaveARightTo.org tarafından düzenlenen ve gençlik liderlerinin güvenli ve güvensiz ilişkilerin işaretleri üzerine bir atölye gerçekleştirdiği etkinliğe katıldık. Yeadley Love'ın onuruna 2010 yılında kurulan One Love; kendini gençleri flört şiddeti konusunda bilgilendirmeye adanmış, bugüne kadar 1,7 milyondan fazla gence ulaşmış ve 27,000'den fazla genç lideri eğitmiş bir organizasyondur. Misyonu; gençlerin bir değişim hareketi içinde eğiterek, güçlendirerek ve harekete geçirerek flört şiddetini sona erdirmektir.

Feminist Gençlik Grubu Alanı (Feminist Youth Caucus Space): Advocates for Youth'tan Ramish Nadeem'in yürütücülüğünde farklı oluşumlardan genç liderler ve gençlik çalışanlarının katıldığı atölyede, gençler için inşa edilmemiş bir dünyada var olmak ve dayanıklılık pratikleri üzerine konuşuldu. Gençlerin üzerinde en çok durduğu ve ortaklaştığı konular; bir kişiyi bile geride bırakmayan kapsayıcılık perspektiflerini ve işbirliği geliştirerek dayanışma ve uygulama pratiklerini geliştirmek oldu.

2.1.5. 15 Mart

Lezbiyen Direnişi: Toplumsal Cinsiyet Karşıtı Hareketlerin LBQ Toplulukları Üzerindeki Sosyo-Ekonomik Etkisi (Lesbian resistance: socio-economic impact of anti-gender movements on LBQ communities): Etkinlik, LBQ topluluklarına yönelik toplumsal cinsiyet karşıtı (anti-gender) hareketlerin sosyo-ekonomik etkilerini detaylı bir şekilde ele aldı. Farklı ülkelerden katılımcıların deneyimlerini paylaştığı bu etkinlik, lezbiyen ve biseksüel bireylerin yaşadığı kesişimsel ayrımcılıkları, LGBTİ+ hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularını derinlemesine tartıştı. Böylelikle, LBQ bireylerin yaşadığı sosyo-ekonomik zorlukları anlamak ve bu zorluklarla mücadele etmek için önemli bir platform sağlandı. Özellikle yaş, eğitim, yoksulluk gibi temellere dayanan kesişimsel ayrımcılıkların LBQ topluluklarının yaşamında nasıl bir etkiye sahip olduğunu ele aldı. Ayrıca, bu toplulukların maruz kaldığı ayrımcılığın LGBTİ+ hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinde nasıl bir rol oynadığını incelendi. Etkinlik boyunca, ayrımcılığı azaltmak ve ekonomik katılımı teşvik etmek için kapsayıcı politikaların ve eylemlerin önemi vurgulandı. LBQ topluluklarının sosyal ve ekonomik açıdan güçlendirilmesi için çeşitli stratejiler ve politika önerileri tartışıldı. Katılımcılar, LBQ bireylerin haklarının korunması ve sosyal adaletin sağlanması için ulusal ve uluslararası düzeyde neler yapılabileceği konusunda fikir alışverişinde bulundu. Böylelikle LBQ topluluklarının yaşadığı sosyo-ekonomik zorlukların anlaşılması ve çözümlenmesi için önemli bir adım atılmış oldu. Katılımcılar arasında bilgi ve deneyim paylaşımı yapılarak, bu toplulukların karşılaştığı sorunlara çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirildi. Sonuç olarak, etkinlik, LBQ topluluklarının güçlenmesi ve sosyo-ekonomik açıdan daha adil bir düzenin oluşturulması için atılacak adımlara ışık tuttu.

Yoksulluğun Ortadan Kaldırılması ve LBTİ Topluluğu İçin Ekonomik Kapsayıcılığın Geliştirilmesi (Eradicating Poverty and Advancing Economic Inclusion for LBTI Community):

Yoksulluğun Ortadan Kaldırılması ve LBTİ Topluluğu İçin Ekonomik Kapsayıcılığın Geliştirilmesi, 15 Mart 2024

BM LGBTİ+ Çekirdek Grubunun eş sponsorluğunda LGBTI Caucus tarafından düzenlenen paralel etkinlikte, LGBTİ topluluğunun ekonomik haklarının korunmasına ve LGBTİ'lerin maruz bırakıldığı yoksulluğu ortadan kaldırmak için yerel, bölgesel ve küresel düzeyde stratejilerin ve kurumsal değişikliklerin uygulanması gerektiğine odaklanıldı.

Teknoloji Aracılığıyla Gerçekleşen Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Gerçek mi? (Is Technology-Facilitated Gender Violence Real?): Rutgers International ve Gen G (Generation Gender) partnerleri tarafından düzenlenen etkinlikte, "teknoloji aracılığı ile gerçekleşen toplumsal cinsiyet temelli şiddet" kavramı ve şiddetten muaf, güvenli, sorumlu internet kullanımı konuşuldu. Kişinin fizyolojik algı süreçlerinin, tehditlere ve şiddete verdiği tepkinin çevrimiçi veya çevrimdışı olması fark etmeksizin aynı olduğu, bu nedenle dijital platformlarda yaşanan şiddetin de halk sağlığı açısından önemsenmesi gerektiği hatırlatıldı. Sextortion (çevrimiçi olarak bir kişiyi çıplak görüntülerini veya videolarını vermesi için kandırmak ve daha sonra para, daha fazla görüntü veya başka taleplerde bulunmak, bu taleplere uyulmaması halinde görüntüleri hayatta kalanın arkadaşları ve ailesiyle paylaşmakla tehdit etmek), cyber stalking (ısrarlı siber takip; bir kişiyi sosyal medya, e-posta, anlık mesajlaşma gibi elektronik veya dijital araçlar kullanarak taciz etmek ya da takip etmek), coercive control (zorlayıcı kontrol; hayatta kalan kişi üzerinde güç veya kontrol sağlamaya yönelik sürekli davranış kalıpları) ve doxing (internette belirli bir kişi hakkında, genellikle kötü niyetle, özel veya tanımlayıcı bilgileri arama ve yayınlama eylemi veya süreci) gibi kavramlardan bahsedildi.

WILPF yürütücülüğünde Hayatta Kalmanın Ötesinde (Beyond Survival) adlı belgesel gösterimi ve panel: Bu belgesel 6 Şubat depremlerinde özellikle Kuzey Suriye'de depremin etkilerini, kadınların depremden nasıl etkilendiklerini anlatmaktadır. Belgesel sonrası Suriyeli feministlerin kendi yaşadıklarını aktardıkları panel de gerçekleşti. Suriyeli feministler bizim yüz yüze etkinliğimize de katılarak dayanışmanın büyütülmesi ve devam etmesi konusunda fikirlerini de paylaşmıştı.

2.1.6. 18 Mart

Türkiye'nin New York Başkonsolosu ile görüşme: Türkiye kadın, feminist ve LGBTİ+ hareketinden bileşenler, Türkiye'nin New York Başkonsolosu Reyhan Özgür ile özel bir toplantıda bir araya geldi.

Türkiye New York Başkonsolosluğu Görüşmesi, 18 Mart 2024

Kapsamlı Cinsellik Eğitimi ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddetin Önlenmesi (Comprehensive Sexuality Education and the Prevention of Gender-Based Violence): Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), BM Kadın Birimi (UN Women) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) temsilcilerinin giriş konuşmalarını yaptığı etkinlikte, kapsamlı cinsellik eğitiminin toplumsal cinsiyet temelli şiddeti önlemedeki öneminden bahseden, 5 farklı kurumdan gençlik temsilcileri konuşmacı olarak yer aldı. Evlilik yoluyla istismar, kız çocuklarının genital mutilasyonu, ilişki içi fiziksel ve cinsel şiddet ve çevrimiçi istismarın istatistik olarak çok yüksek toplumsal cinsiyet temelli şiddet türleri olduğundan bahsedildi. Şiddet bitse de etkilerinin bitmediği, tüm bu şiddet türlerinin uzun süreli fiziksel ve mental etkileri, gençler ve çocukların risk altında olduğu hatırlatıldı. Kapsamlı cinsellik eğitiminin sadece önleyici değil aynı zamanda daha dayanıklı bir toplum yönünde değişim için aracı olan dönüştürücü potansiyeli vurgulandı.

2.1.7. 19 Mart

Karar Alma Sürecinde Kız Çocuklarının Seslerinin Merkeze Alınması (Amplify Her: Centring Girls' Voices in Decision-Making): EMpower Gelişmekte Olan Piyasalar Vakfı Başkanı ve CEO'su Cynthia Steele'in modere ettiği panelde farklı gençlik örgütlerinden temsilciler yer aldı ve genç katılımının öneminden bahsedildi. Kız çocuklarının karar alma süreçlerinde seslerini nasıl duyurdukları ve nasıl duyulduklarına, iyilik hallerini etkileyen programatik kararlarda kız çocukları ve genç kadınların sesini merkeze almanın nasıl ve neden kritik olduğuna değinildi. Gençleri içermek yerine gençleri merkeze alan yaklaşım vurgulandı.

Genç Dostu Feminist Fonlama (Youth-Friendly Feminist Funding):

Genç Dostu Feminist Fonlama Etkinliği, CHOICE, 19 Mart 2024

Afrika ve Asya'daki Power to You(th) konsorsiyumunun bir parçası olarak Amref Health Africa ve CHOICE for Youth & Sexuality tarafından düzenlenen etkinlikte, gençlerin liderliğindeki kuruluşlar için feminist, erişilebilir ve kapsayıcı finansman mekanizmaları ele alındı.

Küresel Geriye Gidişten Hayatta Kalmak: LGBTİQ+ Topluluğunun İkili Cinsiyet Sistemini Ortadan Kaldırmak İçin Yaşadığı Zorluklar ve Stratejiler (Survive the Global Backlash: Challenges and Strategies from LGBTIQ+ Community to Dismantle the Gender Binary): Bu etkinlikte ikili cinsiyet sisteminin okul, işyeri ve kamusal alanda LGBTİ+'ların yaşamlarına yönelik olumsuz etkileri konuşuldu ve bu konuya ilişkin özellikle transların yaşadığı ayrımcılıklar hakkında veriler paylaşıldı. Etkinlikte ikili cinsiyet sistemini ve her türlü eşitsizliği ortadan kaldırmak için kullanılan stratejiler Tayvan, Japonya, Tayland, ABD ve Birleşik Krallık özelinde paylaşıldı. Özellikle Tayvan'da kamu tarafından yürütülen sosyal hizmetlerde trans kapsayıcılık alanında yapılan çalışmalar aktarıldı.

2.1.8. 20 Mart

BM Kadın Birimi İcra Direktör Yardımcısı Nyaradzayi Gumbonzvanda ile toplantı: Bu önemli ve özel görüşmede, BM Kadın Birimi'nin küresel ve bölgesel öncelikleri, stratejileri ve hedefleri hakkında kapsamlı ve ayrıntılı bilgiler aldık. Görüşme esnasında, Türkiye'deki cinsel/cinselleştirilmiş şiddetle mücadele konularına raporlarımıza dayanarak dair detaylı paylaşımlar yaptık. Ayrıca, Türkiye'deki kadın ve LGBTİ+ hareketlerinin karşılaştığı güncel zorluklar, sorunlar ve bu sorunların aşılmasına yönelik olası çözümler üzerinde durduk. Bu bağlamda, karşılıklı bilgi alışverişi yaparak hem küresel hem de yerel düzeyde daha etkili stratejiler geliştirilmesi amacıyla fikir alışverişinde bulunduk. Bu toplantı, hem BM Kadın Birimi'nin çalışmalarını daha iyi anlamamıza hem de Türkiye'deki kadın ve LGBTİ+ hakları hareketinin mevcut durumunu ve ihtiyaçlarını aktarmamıza vesile oldu.

Bakım Ekonomisine Yönelik Feminist Perspektifler ve Uluslararası Finansal Mimari Reformunun Rolü (Feminist Perspectives towards a Care/Caring Economy and the role of the International Financial Architecture Reform): İspanya'nın Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği, Women's Major Group, GWLVoices, BM Kadın ve OHCHR'nin bir araya gelerek düzenlediği ortak yan etkinlik, bakım ekonomisi ve uluslararası finansal mimari reformunun feminist bakış açıları üzerine yoğunlaştı. Dünyanın çeşitli bölgelerinden gelen uzmanlar, bakım ekonomisi ve uluslararası finansal yapıların nasıl daha adil ve eşitlikçi hale getirilebileceği konusunda fikir alışverişinde bulundu. Oturumda, bakım işlerinin ve sorumluluklarının çoğunlukla kadınlar tarafından üstlenilmesi gerçeği vurgulanarak, bu alanın ekonomik, sosyal ve politik boyutları ele alındı. Ayrıca, uluslararası finansal mimarinin cinsiyet duyarlı bir şekilde nasıl reforme edilebileceği ve kadınların finansal sistemdeki konumlarının güçlendirilmesi için neler yapılabileceği tartışıldı.

3. CŞMD'nin Katıldığı ve Katkı Sunduğu Oturumlara Dair Gözlemleri

- Acil durum fonları işe yarar olsa da asıl ihtiyaç, önleyici çalışmaların fonlanmasıdır.
- Gençler ve hassas gruplar vize alamadığı ve finansal kaynakları olmadığı için New York'a gelememektedir. Ancak genç katılımını artırmayı ve bu tür toplantılarda gençlerin görünür olmasını son derece önemli buluyoruz.
- Dijital şiddet, en az yüz yüze şiddet kadar dikkate alınması gereken ve uzun süreli olumsuz etkileri olan bir şiddet türüdür. Ülkeler ve sivil toplum kuruluşları, çalışmalarına dijital şiddet konusunu da eklemelidir.
- Kapsamlı cinsellik eğitimi sadece önleyici değil aynı zamanda dönüştürücü bir potansiyele de sahiptir.
- Sivil toplum kuruluşları, çalışmalarını ve ağlarını geliştirmek için uluslararası savunuculuğa önem vermelidir.
- Sivil toplum kuruluşları daha fazla izleme faaliyeti yaparak kanıt temelli raporlarını özellikle hükümetlerin organize ettiği ülke ve bölge sunumları için daha aktif kullanmalıdır.
- Suudi Arabistan'ın gelecek yıl oturum başkanı olarak seçilmesi BM mekanizmalarının toplumsal cinsiyet eşitliği karşıtlarının baskı ve sindirmelerine dolaylı bir destek verdiğiine dair bir işarettir.
- Artan maliyetler ve enflasyonun söz konusu olduğu ülkelerden gelen temsilcilerin ziyaretlerini kısa süreli tutması sebebiyle kaynaklara ve bilgiye erişim, yoksulluk ekseninde değişmekte ve KSK kapsamında bunun da değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Toplumsal cinsiyet karşıtı politikalar her ülkede yükselmeye başladığı için kadın ve feminist örgütlerin birlikte mücadele etmesi önemlidir.
- Tüm ülkelerde şiddet sonrası çalışma yapan kurumlar esnek fon bulmada zorlanıyor. Ancak bazı ülkelerde, örneğin ABD gibi, bu kurumların kamu tarafından desteklendiği gözlemlenmektedir.
- Hak temelli seks işçiliği üzerine çalışan kurumların kaynakları çok kısıtlı olup doğrudan seks işçilerinin insan hakları üzerine çalışma yapmak için fon bulmak oldukça zordur.

- Olumlu örneklerin bilinirliğinin artması ve yaygınlaşması, benzer alanda çalışan diğer kurumlar açısından ilham verici olabilmektedir.
- Cinsel şiddete dair farklı ülkeler çok çeşitli çalışmalar yapmasına rağmen cinsel şiddeti bildirme oranlarının çok yüksek olmadığı gözlemlenmektedir.

4. Oturumlar Dışındaki Temaslar (Görüştüğümüz ve Ziyaret Ettiğimiz Kurumlar)

Decriminalize Sex Work ile görüşme: Decriminalize Sex Work, Amerika Birleşik Devletleri'nde seks işçiliğinin yasaklanmasına son vermek için eyalet düzeyinde savunuculuk yapan bir kuruluştur. Kamuoyu desteği oluşturmak ve yasa koyucuların seks işçiliğinin kriminalize edilmesine son vermesi için yerel örgütler ve hak savunucuları ile birlikte çalışmaktadır. Bu görüşmede, Türkiye ve ABD'deki seks işçilerinin yaşadığı hak ihlalleri ve ihtiyaçlarına yönelik bilgi alışverişinde bulunuldu. Toplumsal cinsiyet karşıtı hareketlerin seks işçilerinin haklarına ve bu mücadeleye yönelik etkileri tartışıldı. Seks işçiliğinin ana akım feminizm tarafından mücadeleye kapsayıcı bir şekilde dahil edilmesinin önemi vurgulandı.

Safe Horizon⁶ ile görüşme: Safe Horizon, 1978 yılından bu yana New York'ta şiddet ve istismardan hayatta kalanlara destek sağlayan bir kuruluştur. Bu örgüt bünyesinde 20 Aile Adalet Merkezi (Family Justice Center) faaliyet göstermekte ve toplam 800 kişi çalışmaktadır. Kurum; ev içi şiddet, cinsel istismar, cinsel saldırı, ısrarlı takip, insan kaçakçılığı, genç evsizliği, ırkçılık ve diğer suçlara maruz bırakılanlara yönelik kapsamlı ve bütünlükçü destekler sağlamakta ve bu alanda savunuculuk faaliyetleri yürütmektedir. Safe Horizon ile gerçekleştirilen bu toplantıda, şiddete maruz bırakılanlara yönelik hizmetler ve sağladıkları destekler hakkında bilgi alışverişinde bulunduk. Olası işbirlikleri için iletişimde kalmaya karar verdik.

Safe Horizon ile görüşme, 18 Mart 2024

Manhattan Family Justice Center ziyareti: Safe Horizon bünyesinde açılan ve Belediye Başkanlığının Aile İçi Şiddetle Mücadele Ofisi tarafından desteklenen bu merkezlerde; aile içi şiddet, yaşlılara yönelik istismar ve insan ticaretinden zarar görenleri desteklemek ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çok sayıda sosyal ve hukuki hizmet kuruluşundan meslek uzmanı bir arada çalışmaktadır. Bu merkezler çok kültürlü, bütünlükçü ve travma bilgili yaklaşıma sahiptir. Amaç; hayatta kalanların iyileşmek ve hayatlarını yeniden inşa

⁶ <https://www.safehorizon.org/>

etmek için ihtiyaç duydukları kaynaklara hızlı ve kolay bir şekilde erişmesini sağlamaktır. Merkezlerde birden fazla dilde hizmet sunulmakta ve göçmenlik ya da cinsiyet kimliği statülerine bakılmaksızın hayatta kalanlara destek verilmektedir. Merkezlerde genel olarak güvenlik planlaması, vaka yönetimi yapılmakta; danışmanlık, hukuki ve finansal destek ile barınma desteği sağlanmaktadır. Bu ziyarette; merkezin yapısı ve işleyişi hakkında bilgi sahibi olduk, kapsayıcı ve bütünlükçü yaklaşıma dair çalışmalarını dinledik ve bilgi alışverişinde bulunduk.

Center for Sex Education ile görüşme: Merkezi New Jersey’de bulunan ve Planlı Ebeveynlik (Planned Parenthood)’in ulusal eğitim bölümü olan Cinsellik Eğitimi Merkezi (Center for Sex Education ya da SexEd Center), tüm insanların cinselliklerini anlamalarına ve cinsellikleri hakkında sorumluluk almalarına yardımcı olacak kapsamlı cinsellik eğitimini alma hakkını savunan bir oluşumdur. Dünya çapında kullanılan cinsellik eğitimi kılavuzlarının hazırlanması, ABD’de sadece cinsellik eğitime adanmış en büyük konferans olan Ulusal Cinsel Eğitim Konferansına ev sahipliği yapmak ve Sex Ed Network aracılığıyla indirilebilir ders planlarına erişim sağlamak gibi üç temel çalışması olan merkezin temsilcileriyle New York’ta buluştuk. Kapsamlı cinsellik eğitime yaklaşımları hakkında bilgi edindik. Güvenli ilişkileri teşvik etme, onay kavramını ele alma ve gençler cinsel sağlıkları konusunda bilinçli seçimler yapmaları için güçlendirme stratejilerimizi konuştuk.

Equimundo ile görüşme: “Equimundo: Erkeklikler ve Sosyal Adalet Merkezi” (Center for Masculinities and Social Justice)⁷, 2011 yılından bu yana uluslararası alanda ve ABD’de erkekleri ve oğlan çocuklarını toplumsal cinsiyet eşitliğine müttefik olarak dahil etmek, sağlıklı erkekliği teşvik etmek ve şiddeti önlemek için çalışmaktadır. Yenilikçi araştırmalar yoluyla kanıtları eyleme dönüştürmekte ve böylece dünya çapında yerel topluluklardaki programlarını ve savunuculuk çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Görüşmemizde, merkezin 8 ayrı bölge ve toplamda 68 ülkede sürdürdüğü araştırmaları; araştırma ve uygulamaya dayalı bilgilerle erkeklerin ve oğlan çocuklarının normlarını, tutumlarını ve davranışlarını ve ayrıca sosyalleştikleri alanlardaki kurumsal kültürleri değiştirmede ölçülebilir etki sağlayan toplumsal cinsiyet dönüştürücü programları hakkında bilgi edindik. Belirli zamanlarda yapılan etki ölçümlerinde ebeveynlerin davranış değişikliğinin oğlan çocukları üzerindeki olumlu etkisinden bahsettiler. Türkiye’de veri ve kanıt temelli çalışma ve savunuculuğun eksikliğinden ve CŞMD dahil sivil toplum kuruluşlarının çabalarından bahsettiğimiz görüşmede, olası işbirliklerini değerlendirme kararı aldık.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) ofis ziyareti: Konuşmamız Gerek Derneği’nin planladığı; Dr. Willibald Zeck (Chief, Sexual and Reproductive Health Branch) ve Maribeth Salud (Personal Assistant To the Director) ile gerçekleşen buluşmaya dernek olarak biz de katıldık.

Day One New York ofis ziyareti: Day One New York; önleyici çalışmalar, destekleyici hizmetler, hukuki savunuculuk ve liderlik gelişimi yoluyla gençler arasında flört şiddetini sona erdirmeyi amaçlayan, gençlerin liderliğinde çalışmalarını sürdüren bir organizasyondur. Ziyaretimizde; flört şiddetini önleme ve güvenli ilişkileri teşvik etme alanında yaptıkları çalışmalar ve etkili programları hakkında bilgi aldık. CŞMD Ne Var Ne Yok?! Gençlik Programının önümüzdeki aylarda oluşturacağı genç gönüllü grubu ile Day

⁷ <https://www.equimundo.org/>

One Genç Danışma Kurulunu bir araya getirme fikrini değerlendirdik. Ürettikleri bilgilendirici yayınları edindik ve olası işbirlikleri için iletişimde kalmaya karar verdik.

Day One New York ofis ziyareti, 13 Mart 2024

New York City Cinsel Saldırıya Karşı İttifak (The New York City Alliance Against Sexual Assault / The Alliance) ile görüşme: The Alliance; cinsel şiddeti önlemek ve yarattığı hasarı azaltmak amacıyla eğitim, önleme programları, cinsel şiddetten hayatta kalanlar için savunuculuk, yasa ve politika değişiklikleri için savunuculuk çalışmaları yürütmektedir. Kurumun hayatta kalanlara yönelik çalışmaları New York valiliği tarafından desteklenmektedir. Görüşmemizde cinsel şiddeti bildirmeye yönelik ABD ve Türkiye örnekleri üzerinden bilgi ve veriler paylaştık. Sundukları verilere göre; cinsel şiddete maruz bırakılanların yüzde 20'si bir kurumla iletişime geçerken sadece yüzde 5'i dava sürecine giriyor. Kurum; polis ile iş birliği içinde çalışıyor, tecavüz kiti temin ediyor, polise hayatta kalana yaklaşım konusunda eğitim veriyor. The Alliance ayrıca, marjinalleştirilmiş topluluklardan gençleri güvenli ilişkiler için sosyal normları değiştirmeye, onay ve güvenli seyirci katılım (safe bystander engagement) tekniklerini uygulamaya dahil eden, gençlik liderliğine dayalı bir cinsel şiddet önleme programı da yürütmektedir. Program modeli; beyaz olmayan topluluklar, göçmenler ve LGBTI+'lar dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, geleneksel önleme programlarına erişemeyen topluluklardan gençleri dahil etmektedir. CŞMD çalışmalarını da tanıttığımız görüşmeyi kaynak paylaşımı ve gelecekte yapılacak olası işbirlikleri için iletişimde kalmak üzere tamamladık.

Joyful Heart ile görüşme: Amerika'da cinsel şiddet alanında çalışan ve rape kit (tecavüz kiti) hakkında savunuculuk yapan Joyful Heart ile tekrar bir araya geldik. Bu dernek, eyaletlerdeki tecavüz kitinin saklanma koşullarını düzenleyen alanda faaliyet

göstermekte ve ayrıca deep fake, siber sömürü alanlarında da aktif rol oynamaktadır. Amerika ve Türkiye'deki toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadele konularında ve güncel gelişmeler hakkında bilgi alışverişinde bulunduk. Özellikle cinsel şiddetle mücadelede adalet sistemine erişimdeki zorluklar, tecavüz kiti savunuculuğu, eyaletlerdeki durumlar üzerinden her iki ülkedeki farklılıklar ve benzerlikleri konuştuk.

5. Sonuç

2023 yılında ilk defa katıldığımız 67. oturumda olduğu gibi, Kadın Statüsü Komisyonunun (KSK) 68. oturumu da yüksek katılımı gerçekleştirildi. Bu toplantılara katılmanın hem uluslararası savunuculuk alanında hem de dernek bileşenlerinin kapasitesinin artırılması adına oldukça önemli olduğunu bir kez daha gördük.

Bu toplantıların, sadece Birleşmiş Milletler resmi oturumları değil, aynı zamanda yan etkinlikler ve özellikle paralel etkinliklerle dolu yoğun bir programla geçtiğini ve bu nedenle 2 hafta sürdüğünü deneyimledik. Ancak etkinlikler sırasında tanıştığımız farklı ülkelerden gelen feministlerin anlatıları ışığında, yoksullukla ve ekonomik krizlerle mücadele eden ülkelere gelenlerin toplantıların ancak ilk haftasına katılım gösterebildiğini gördük. Bu da yine bilgiye erişimin devletlerin ekonomi politikalarından doğrudan etkilendiğini, özellikle kadın ve LGBTİ+'ların görünürlük ve savunuculuk performanslarını olumsuz etkilediğini gördük. Ayrıca, birçok ülkeden bu toplantılara katılmak isteyen feminist ve LGBTİ örgütlerinden temsilcilerin ABD vizesi alma konusunda sorun yaşadığını, sürecin olumsuz taraflarından biri olarak gözlemledik.

KSK, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları mücadelesinde önemli bir platform olmasına rağmen, ne yazık ki toplumsal cinsiyet ve hak karşıtı hareketlerin de var olduğu bir alan haline geldi. Özellikle son yıllarda, KSK oturumlarına katılan bazı gruplar ve kişiler, muhafazakar politikaları savunan ve toplumsal cinsiyet eşitliği kavramına karşı çıkan bir söylem geliştirdiler. Kürtaj karşıtları ve LGBTİ+fobik gruplar da bu platformu kullanarak örgütlenmeye ve muhafazakar gündemlerini öne çıkarmaya çalıştılar. Suudi Arabistan'ın gelecek yıl oturum başkanı olarak seçilmesi de BM uygulamalarının savunduğu kadın erkek eşitliği ile örtüşmediğini ve hareketlerin, muhafazakarlaşmanın BM mekanizmalarına etkisinin bir sonucu olarak görülüyor. Ancak KSK, doğası ve iddia ettiği vizyonu gereği, farklı grupların serbestçe fikirlerini öne sürmelerinin yanında, demokrasinin de bir gereği olarak farklı düşünen grupları bir araya getirme yükümlülüğünü yerine getiremedi. Bu da bize, katıldığımız etkinliklerde alana dair üretimlerin hem hedef kitleye ulaşıp ulaşmadığını hem de gelen eleştirilerin yalnızca toplumsal cinsiyet karşıtı (anti-gender) olarak değerlendirilebileceğini düşündürdü. Karşıt görüşe sahip gruplar Birleşmiş Milletlerin çağrısı ya da yürütücülüğünü üstleneceği bir programla oldukça nitelikli şekilde toplanabilirdi.

Bu durum, KSK'nin asıl amacından uzaklaşmasına ve toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesine zarar veren bir atmosferin oluşmasına yol açtı. Bu tür toplumsal cinsiyet ve hak karşıtı hareketler, KSK'nin temel prensiplerine ve uluslararası kadın hakları normlarına meydan okuyarak, ilerleme ve değişim için çalışan diğer katılımcıların çabalarına gölge düşürüyor. Bu nedenle, KSK gibi önemli bir platformun, bu tür ayrımcı ve gerici yaklaşımlara karşı daha net bir duruş sergilemesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanında gerçek ilerlemeyi desteklemesi gerektiğini düşünüyoruz. Toplumsal cinsiyet ve

hak karşıtı hareketlerin bu platformu istismar etmesi, farklı düşünen grupların görüşlerinin bastırılması veya görmezden gelinmesine yol açıyor. Bu durum, demokratik ilkelerin ve ifade özgürlüğünün tam olarak uygulanmadığı bir ortam yaratıyor. Herkesin fikirlerini özgürce ifade edebilmesi ve tartışabilmesi, gerçek ilerleme ve değişim için önemli. Hayalimiz, demokratik taleplerin farklı kesimler tarafından dile getirilebildiği ve karşıt görüşlerin fikirlerini özgürce söyleyebildiği bir ortamın yaratılmasıdır. Bu nedenle, gelecekteki KSK oturumlarında daha adil ve demokratik bir ortamın sağlanması için çaba sarf etmeliyiz. Ancak bu şekilde, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları mücadelesinde gerçek ilerleme sağlayabiliriz.

Uzlaşmış Sonuçlar henüz resmi olarak yayınlanmasa da yukarıda bahsettiğimiz meseleleri "Uzlaşmış Sonuçlar"da göremedik. Aynı şekilde, Birleşmiş Milletlerin en azından sivil toplumun yaptığı raporlama ve izleme gibi çalışmaları daha görünür kılacak biçimde konuları tartışmaya açmasını beklerken, bu tutumu benimseyemediklerini gördük. Temmuz 2023 itibari ile ECOSOC Özel Danışmanlık Statüsü edinmemizle birlikte yazdığımız resmi bildirimlerin, KSK için 2 yıldır hazırladığımız KSK formatındaki belgelerin ve bu bildirimlerin genişletilmiş hali olan kanıt temelli bilgi notlarımızdaki önerilerimizin sürece etki etmesini umuyoruz.